

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΙΕΡΙΣΣΟΥ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἐν Ἀρναίᾳ, τῆ 7^η Δεκεμβρίου 2018

***Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἀλέξανδρος:
Ὁ ντόμπρος, λεβέντης καί φιλόκαλος Ἱεράρχης!***

Ὅταν ὁ ἅγιος Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως π. Θεόκλητος Ντούλιας μοῦ ὑπενθύμισε ὅτι φέτος συμπληρώνονται θεοφιλῶς πενήντα χρόνια ἀπό τὴν ὥρα πού ὁ Γέροντάς μας, τό λυγερόκορμο κυπαρίσι τοῦ Μωριᾶ, ὁ πολίος Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἀλέξανδρος, ἐνεδύθη τό πάνσεπτο ράσο καί κάτι πρέπει νά κάνωμε, στό μυαλό μου εὐθύς ἦρθε ἓνα τραγουδάκι πού λάτρευε ὁ Ἐθνάρχης Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς: «Ἐνας φίλος ἦρθε ἀπόψε ἀπ' τὰ παλιά, φορτωμένος μέ χιλιάδες ἀναμνήσεις ...». Κι ἐγώ τό διασκευάζω ἀπόψε λέγοντας: «Δακρυσμένος ἦρθα ἀπόψε ἀπ' τὰ παλιά, φορτωμένος μέ χιλιάδες ἀναμνήσεις ...»!

Πολυσέβαστέ μοι ἅγιε Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. κ. Ἀλέξανδρε, ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, σεβαστοί μου Πατέρες, ἐντιμότατοι Ἄρχοντες, ἀδελφοί μου, συγκλονισμένος τούτη τὴν ὥρα τὴν εὐλογημένη, ἀλλά καί ποτισμένος ἀπό τό νέκταρ μιᾶς πενηκονταετίας πολυτίμου ἀμνητοῦ πού θησαυρίζεται στό πνευματικό κελάρι, στήν ἀγιατράπεζα τοῦ ἔργου καί τῆς προσφορᾶς Σας Δεσπότη μου στήν Ἐκκλησία, ἔρχομαι ταπεινά, ἐκφράζοντας τό γενικό αἶσθημα τοῦ Λαοῦ καί τοῦ ὑφ' Ὑμᾶς Ἱεροῦ Κλήρου, ὡς καί τῶν Ἀρχόντων, νά Σᾶς πῶ: πολλά, πλεῖστα ὅσα τὰ Ἔτη Σας Δέσποτα!

Καί τοῦτο, ἅγιε Γέροντα, γιατί ἐαυτόν ἐπεστράτευσα ἐκουσίως ὁ ἀνάξιος ἐγώ, ἀξιοχρέως καί καθηκόντως, τολμῶντας νά πῶ δυό λόγια ἀπό τὴν προσωπική μου ἐμπειρία κλεμένα, γιά ὅσα, μᾶλλον γιά τόσα πού ἡ λεβεντιά Σας ἐπί πενήντα ἔτη ἀνεγείρατε στό Γεώργιο τοῦ Κυρίου μας. Καί καταθέτω εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τὴν διήκουσα πρόταση-συμπέρασμα αὐτοῦ τοῦ τολμήματος, τούτέστιν τῆς περιγραφῆς τῆς εἰκόνας ἀπό τὴν κοινωνία μέ τό ὑψηλό πρόσωπό Σας: «Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἀλέξανδρος: Ὁ ντόμπρος, λεβέντης καί φιλόκαλος Ἱεράρχης»! Ἔτσι εἶναι Γέροντά μου, ἔτσι τό νιώθω, ἔτσι τό ἔζησα, ἔτσι τό ἐκφράζω, καί τοῦτο γιατί ἀκούω τόν Μαθητὴ τῆς Ἀγάπης νά σαλπίζει: «... ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καί αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐσηλάφησαν ... ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν ...» (Α' Ἰω. α' 1-3)!

Καί Α') Ἀγαπητοί μου, αὐτός πού ἔχουμε Ἐπίσκοπο καί πατέρα σήμερα, σάν γεννήθηκε στό Πάπαρι τῆς Μαντινείας στίς 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1936, ἀπό τοῦς εὐλαβεστάτους γονεῖς του Ἀθανάσιο καί Παναγιώτα, ἀπό φτωχή ἀλλά

εὐλογημένη οἰκογένεια, εἶναι ἄνθρωπος εὐλογημένος ἀπό τόν Θεό, γιατί πλουτίστηκε ἀπό τή φύτρα του μέ μύρια ὅσα τάλαντα, μέ ἀγιοπνευματικά τάλαντα, ταλέντα ὅπως ὁ πολὺς ὁ κόσμος τά λέει, μέ χαρίσματα. Λησμονοῦμε σήμερα, πληρωμένοι μέ ἄμετρη αὐταρέσκεια, ὅτι τά ταλέντα εἶναι τόσο “τάλαντα” ἱκανά τά δροσίσουν ψυχές, ὅσο εἶναι δῶρα Θεοῦ, στό μέτρο πού εἶναι δῶρα Θεοῦ. Στό μέτρο πού εἶναι χαρίσματα ἀγιοπνευματικά. Οἱ Πατέρες θά μᾶς ποῦν ὅτι τά τάλαντα σάν ἔχουν τή σφραγίδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κάνουν τόν κόσμο νά μοσχοβολάη. Ἄν τούς λείπη τούτη ἡ ὁμορφιά, τότε εἶναι ἐπικίνδυνα, γιατί στήν εἰκόνα τοῦ δῆθεν ταλαντοῦχου, ἀργά ἢ γρήγορα ἀνακαλύπτεις τό συνώνυμο τοῦ ὑπ-ανθρώπου, τοῦ ἀπ-ανθρώπου, τό πορτρέτο δηλαδή τῆς κολάσεως. Γιά νά γράψῃ ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας: «Τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ὁ δοτήρας καί χορηγός ὅλων τῶν χαρισμάτων τῆς Ἐκκλησίας»! Τά τάλαντα εἶναι ἀγιοπνευματικά χαρίσματα! Κι ὁ ἄνθρωπος γιά τόν Ὅποιο ὀμιλοῦμε εἶναι προικισμένος μέ πολλά ἀγιοπνευματικά δωρήματα! Δέν ἔγινε κληρικός ἀπό τύχη ἢ ἀνάγκη! Δέν ἔγινε κληρικός γιατί ἀπέτυχε ἢ ἀπογοητεύτηκε ἀπό τή ζωή! Ἔγινε κληρικός γιατί ζυμώθηκε μέ τ’ ἀντίδωρο τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ χωριοῦ του, δίπλα στόν κατά σάρκα συγγενῆ του Ἐφημέριο καί γιατί γοητεύτηκε ἀπ’ τήν βρώση καί πόση τοῦ Χριστοῦ ἀπ’ τό ἀγιοπότηρο τῆς Εὐχαριστιακῆς Συνάξεως καί τῶν πνευματικῶν του πατέρων πού τόν ἐγέννησαν «διά τοῦ Εὐαγγελίου». Θά μπορούσε νά ἦταν ἐξαιρετος καθηγητής ἱστορικός, Ἀρχιτέκτονας ἢ Διευθυντής Ἐπιχειρήσεων ἄκρως ἐπιτυχημένος. Ἐπέλεξε συνειδητά τόν ἀμητό, τό στάρι, τή σοδειά τοῦ Πνεύματος.

Β’) Ὁ ἅγιος Μαντινείας γνωρίζει καλά τί θά πῆ φτώχεια καί τί θά πῆ ἀνέχεια καί πείνα. Ξέρει τί θά πῆ νά θέλῃς νά σπουδάσης καί νά μὴν ἔχῃς τίς οἰκονομικές δυνατότητες. Γνωρίζει τήν ἀξία τοῦ χρήματος καί τούς κινδύνους πού ἐνέχει τό χρῆμα σ’ ἀνθρώπινα ἀδίστακτα χέρια. Δέν κατάγεται ἀπό τζάκι, εἶναι βγαλμένος ἀπό οἰκογένεια πού ἀγάπησε τή γῆ, πού ἔζησε ἀπό τή γῆ, πού ξέρει τί σημαίνει ὑπαιθρος καί χωριό καί πῶς αὐτό τό χωριό μπορεῖ νά εὐδοκιμήσῃ. Πόσες φορές γλαφυρότατα, δέν μᾶς ἔχει διηγηθῆ τό πῶς ἡ ἀείμνηστη κυρά Παναγιώτα, ἡ στιβαρή μητέρα του, τόν στήριξε τήν κατάλληλη ὥρα ἀγοράζοντας ἀπ’ τό παζάρι τῆς Τριπόλεως νεογέννητα ἀρνάκια, γιά νά τά μεγαλώσῃ, νά τά κανακέψῃ μέ τόν γιό της καί νά παράσχη, πωλῶντας τα μεγαλωμένα, στόν νεαρό Ἀλέξανδρο τή δυνατότητα νά σπουδάσῃ στήν φημισμένη Ἐκκλησιαστική Σχολή Κορίνθου καί μετέπειτα στή γεραρά Θεολογική Σχολή Ἀθηνῶν;

Τό πέραςμα ἀπ’ αὐτές τίς βαθμίδες πλάθει τόν χαρακτήρα του, σμιλεύει τήν προσωπικότητά του καί τοῦ ζυμώνει τό εἶναι. Τόν ὠθεῖ νά ἰδῆ τόν “ἄλλο” στά μάτια καί νά κάνῃ τόν πόνο του δικό του. Μετά ἀπό τήν κουρά του σέ Μοναχό στό τότε παλαιό παρεκκλήσι τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος Τριπόλεως τό βράδυ τῆς 28^{ης} Δεκεμβρίου τοῦ 1968, τήν εἰς Διάκονον χειροτονία του, στίς 29 Δεκεμβρίου τοῦ 1968 στόν Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως καί τήν εἰς Πρεσβύτερο χειροτονία καί τήν εἰς Ἀρχιμανδρίτη προχείρισή του στίς 27 Ἀπριλίου τοῦ 1969, τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων τῶν τολμηρῶν ὅπως λέει ὁ ἴδιος καί πάλι στόν μεγάλοπρεπο τοῦτο Ναό, ἀπό τά τίμια χέρια τοῦ ἀρχοντικοῦ, τοῦ γλυκύτατου, τοῦ ἀριστοκράτη τοῦ πνεύματος,

τοῦ ἀειμνήστου γέροντός μας κυροῦ Θεοκλήτου Φιλιππαίου, πρῶτο μέλημά του εἶναι ἡ ἀνέγερση ἐν βάθρων τοῦ Οἴκου Τυφλῶν Τριπόλεως «Ἡ Ἁγία Παρασκευή», πού βρίσκουν ἀπάγκιο καί “σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ” (Κολ. γ’ 12) ψυχές στερημένες τό φῶς τους. Μά κι ἀργότερα σάν ἐξελέγη Μητροπολίτης Ναυπάκτου, τόν Μάϊο τοῦ 1984, καί κατόπιν κατεστάθη Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας τόν Ἰανουάριο τοῦ 1995 καί εἰσηλθε θριαμβευτικά στήν Τριπολιτσαίαν στίς 26 Φεβρουαρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, αὐτό τό φιλόπνευστο πνεῦμα ἀνθίσσε καί μοσχοβόλησε στήν Ἐκκλησία μας. Ἀναμόρφωσε καί κατέστησε ὑπόδειγμα φροντίδος ἡλικιωμένων τό Δεκάζειο Γηροκομεῖο Τριπόλεως, προσθέτοντας τήν ὑπέροχη νέα πτέρυγα σ’ αὐτό τοῦ “Τριανταφυλάκειου” Γηροκομεῖου, λαμπροῦ δείγματος ἀγάπης γιά τά γηρατειά. Στό Λεωνίδιο ἀνεγείρει «Ἴδρυμα χρονίως πασχόντων» καί Γηροκομεῖο «Ὁ ἅγιος Λεωνίδης», ὥστε ἄνθρωποι μέ βεβαρημένη καί βεβλημένη ἀπό χρόνια παθήσεις τήν ὑγεία τους νά βρίσκουν θαλπωρή καί ἀποκούμπι. Σέ συνεργασία μέ τούς ἐκάστοτε ἄρχοντες τοῦ Τόπου καί δῆ μέ τόν ἐκλεκτό Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Πέτρο Τατούλη, αὐτά τό ἱδρύματα καθίστανται πρωτότυπα καί πρότυπα στόν χῶρο τῆς περιθάλψεως τοῦ ἀδελφοῦ καί ζηλευτά ἀνά τό πανελλήνιο. Ὅντως κοσμήματα πού σέ ἀφήνουν ἄναυδο.

Κι ὅλα αὐτά γιατί ὁ Δεσπότης γνωρίζει πῶς στό ἄπλωμα τῆς καρδιάς μας πρὸς τήν καρδιά τοῦ “ἄλλου” ἀνακαλύπτουμε τόν Θεό, κατά τόν ἀειμνήστο καθηγητή μας Ἰωάννη Κορναράκη. Γνωρίζει ὅτι ὁ γλυκύς Ναζωραῖος, πού τόσο ἀγάπησε, ὁ Θεός πού “ἐνεδύθη” παντοτινά τήν ἀνθρώπινη σάρκα μᾶς τό δίδαξε ὄχι μέ λόγια, μά μέ τό αἷμα Του: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ Ἀγάπη, ἂν Μέ γυρεύς, λοιπόν, μᾶς εἶπε, στό πρόσωπό του θά Μέ βρῆς!».

Μή λησμονᾶμε πῶς ὁ “ἀδελφός”, ἰδίως ἀπ’ τούς νηπτικούς Πατέρες, προβάλλεται ὡς μέσο προσεγγίσεως κι ἀναγνωρίσεως τοῦ Θεοῦ, καθόσον εἶναι ἐκεῖνος «δι’ ὃν Χριστός ἀπέθανεν»: μέσο γιά τό ὅποιο ὁ Μέγας Ἀντώνιος γράφει: «Ἐκ τοῦ πλησίον ἐστίν ἡ ζωή καί ὁ θάνατος· ἐάν γάρ κερδήσωμεν τόν ἀδελφόν, τόν Θεόν κερδαίνομεν· ἐάν γάρ σκανδαλίσωμεν τόν ἀδελφόν, εἰς Χριστόν ἀμαρτάνομεν»! Καί ὁ φιλοκαλικός ἀββᾶς Ἀπολλῶ μεγαλοφώνως θά κηρύξη: «...εἶδες τόν ἀδελφό σου, εἶδες Κύριον τόν Θεό σου! Ἔχασες τόν ἀδελφό σου, ἔχασες Κύριον τόν Θεό σου»!

Ὅταν ἔτρεχε ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο, ἀπό τήν Ἀθήνα ὁ π. Ἀλέξανδρος ὡς Ἀρχιμανδρίτης καί ὡς Δεσπότης ἐξεύρισκε πόρους γιά τόν ἀδελφό, τήν Ἀγάπη ἔχτιζε, τόν Χριστό ἔχτιζε κι ἀπεδείκνυε ὅτι ἡ ἀγάπη δέν εἶναι κάποια συνταγή αὐτοπροβολῆς, ἀλλά εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς ὀδύνης τοῦ ἀνθρώπου μπροστά ἀπό συγκεκριμένες ὑπάρξεις, εἶναι ἡ δύναμη πού χαριτώνει τόν ἄνθρωπο νά ὑπερβαίνει κάθε ἀτομικό ὄριο καί ν’ ἀγκαλιάζη ὅλους τούς ἀνθρώπους, εἶναι αὐτή πού “ἀλλοιώνει τή φύση τῶν πραγμάτων”, κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο, πού βγάζει τό ἄτομο ἀπ’ τήν αὐτάρκειά του καί τό ὀπλίζει μέ τό σφρίγος νά πῆ: Οἱ “ἄλλοι” δέν εἶναι ἡ κόλασή μου, ἀλλά «οἱ ἄλλοι εἶναι ὁ Θεός μου», κατά τόν Εὐεργεντινό. Εἶναι ἡ δύναμη νά κερδίζουμε τόν ἀδελφό μας, κερδίζοντας συνάμα καί τόν ἑαυτό μας!

Γ’) Ὁ Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἀλέξανδρος ἔχει ἐκκλησιαστικό πνεῦμα, ἢ καλύτερα διαθέτει ἀκραιφνές ἐκκλησιολογικό φρόνημα. Ζῆ καθημερινά τήν

Ἐκκλησία ὡς τόν “ὄλο Χριστό”, ὡς θά ἔλεγε ὁ ἱερός Αὐγουστῖνος καί τήν ἀπολαμβάνει ὡς Σύναξη στό Δεῖπνο τῆς Εὐχαριστίας. Τήν βλέπει ὡς τόν Λαό τοῦ Θεοῦ συναγμένο καί προσκαλεσμένο στήν “κλάση τοῦ ἄρτου” καί τήν “εὐλογία τοῦ ποτηρίου” (Πράξ. β’ 42). Ὡς τό Εὐχαριστιακό Πασχάλιο Δεῖπνο, μιὰ πράξη βρώσεως καί πόσεως, ὡς εἰκόνα καί συνάμα φανέρωση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ στήν Εὐχαριστία, ὡς δῶρο, ὡς ἀνάπλαση τῆς ζωῆς κι ἀνακαίνιση τῶν δυνατοτήτων τῆς ζωῆς.

Καί ὄντως ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ καί τό πλήρωμά Του, καθὼς ὁ θεῖος Παῦλος διδάσκει (Ἐφεσ. Α’ 23), γιατί εἶναι τό συμπλήρωμά Του, ἡ ἐπέκταση καί τό πλήρωμα τῆς Ἁγίας Ἐνσαρκώσεως, ἡ μᾶλλον τῆς ἔνσαρκης ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, μαζί μέ ὅλα πού γιά χάρη μας ἔγιναν, δηλαδή τόν Σταυρό, τόν Τάφο, τήν τριήμερη Ἀνάσταση, τήν Ἀνάβαση στούς οὐρανοῦς καί τήν “ἐκ δεξιῶν καθέδραν” (Εὐχή Ἀναφορᾶς στή Θ. Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου). Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀπόλαυση “Ξενίας δεσποτικῆς καί ἀθανάτου τραπέζης ...” (Κανὼν Μ. Πέμπτης), εἶναι μυστική σύννοση, παράσταση, παράταση καί συνέχιση τοῦ ἔργου τῆς “ἐν Χριστῷ” σωτηρίας, συγκεφαλαίωση κι ἀνακεφαλαίωση τῆς “ἐν Χριστῷ Οἰκονομίας”, τῆς λυτρωτικῆς παρουσίας καί πράξεως τοῦ Χριστοῦ στόν χωροχρόνο, εἶναι τελικά ἡ θύρα τῆς εἰσόδου μας στήν ἀναστάσιμη χαρά τοῦ Κυρίου!

Γι’ αὐτό κι ὁ Σεβασμιώτατος τόσο στή Ναύπακτο, ὅσο καί ἐδῶ πού τόν ἔστειλε ὁ Θεός ἐμεγάλυνε καί λάμπρυνε τήν Ἐκκλησία, νοουμένη ὡς Οἶκο Θεοῦ καί νέο Παράδεισο. Πολλές φορές τόν ἀφουγκράζεσαι νά λέη: «Ἐδῶσα τήν ἱκμάδα τῆς νιότης μου στή Ναύπακτο κι ἄφησα τόσα ἔργα πού ὁ διάδοχός μου ἄρκει καί μόνο νά τελέση τά ἐγκαίνια!» Κι ἔτσι εἶναι. Μά ἐδῶ πού ἦλθε ὑπερέβαλε ἑαυτόν. Θά τό ποῦμε νά τό ἀκούσουν ὅλοι γιατί εἶναι ἀλήθεια. Ὅσα ἔργα κατάρθωσε νά φτιάξη ὁ π. Ἀλέξανδρος Παπαδόπουλος στή Μητρόπολη Μαντινείας καί Κυνουρίας δέν κατάφεραν νά τά πυργώσουν ἐπίσκοποι ἐδῶ καί ἑκατό χρόνια! Ἔτσι εἶναι!

Κι ἐξηγούμεθα. Σάν ἦλθε ξεκίνησε μέ τήν ἀνέγερση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος στό Κοιμητήριο τῆς Τριπόλεως. Ἀνεκαίνισε ριζικά τό Ἐπισκοπεῖο καί τά Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στήν Τρίπολη. Ἀνέστησε ἐκ βᾶθρων καί τό σεσαθρωμένο Ἐπισκοπεῖο στό Λεωνίδιο. Πύργωσε ὄντως στό Μερκοβούνι ζηλευτό νέο Ἐπισκοπεῖο γιά ἀξιοπρεπῆ τόπο διαμονῆς τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας καί τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τό στόλισε μέ βυζαντινὸ ραδινότατο Ἱερό Ναό. Μά δέν τό χαίρεται ἀκόμα ὁ ἴδιος· γιά τούς διαδόχους του τό κατασκεύασε. Καί τί ἄκουσε ὁ ἄνθρωπος γι’ αὐτό! Τί παραφιλολογία, τί “κίτρινα” δημοσιεύματα, τί σπύλωση! Τώρα πού τά σκέπτομαι ὅλα αὐτά καί ὡς Ἐπίσκοπος -δυστυχῶς- τά ζῶ, τό μυαλό μου πάει στή φράση τοῦ Νικαλάου Μπερντιάγιεφ: «Ὁ Θεός στόν κόσμο ὑποφέρει μᾶλλον, παρά κυβερνᾷ!». Τό ἴδιο φαίνεται καί οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας Του!

Ἀκολούθησαν οἱ ἀναπαλαιώσεις ἐν βᾶθρων τῶν Ἱερῶν Μονῶν Τιμίου Προδρόμου Καστρίου, Ἁγίου Νικολάου Καλτεζῶν, Ἁγίου Νικολάου Καρυᾶς, Παναγίας Ἐλεούσης-Παλαιοπαναγιάς Ἄστρους. Νομίζεις, σάν πᾶς στήν Παλαιοπαναγιά, πῶς βρίσκεσαι στήν Ἑλβετία, σ’ ἓνα κουκλίστικο καί

παραδοσιακό περιβάλλον. Κι εκείνη ή είσοδος και ή λίθινη άρχοντική σκάλα, καλντερίμι άληθινό, τής Έλωνας σ' άναπαύει άληθινά, μαζί μέ τήν άναπαλαίωση τής Σίντζας και τής Παναγίας τής Χρέπας, του μπαλκονιού τής Τριπολιτσάς σήμερα.

Σειρά έχουν τά Γραφεία τής Έρεάς Μητροπόλεως πού άνακαινίσθηκαν στό Κέντρο τής Ντροπολιτσάς. Κομπόσητας και νοικοκυρέματος έγκώμιο ή φροντίδα για τά κτήματα των Ίδρυμάτων και των Έρεών μας Μονών. Άλήθεια, σε πόσα δικαστήρια Σās πήγαν κατηγορούμενο γι' αυτά;

Στολίδι μοναδικό στό περιδέραιο τής προσφοράς του Δεσπότη ο Παιδικός Σταθμός “Ζωοδόχος Πηγή” στην Κάρτσοβα, μέ τον περιβάλλοντα χώρο του ν' άναπαύη τό μάτι και νά γαληνεύη τίς ψυχές. Κι εκείνο τό θεατράκι τό λίθινο, μαργαριτάρι και τζιβαέρι ακριβό, χτισμένο τή έμπνεύσει του από άξιους πελεκητές τής πέτρας. Θυμάμαι τίς δικαστικές διαμάχες για τήν κυριότητα του χώρου και οικτίρω τους τολμητίες πού κοπίασαν, μάτην βέβαια, νά σταματήσουν τήν άκάθεκτη όρμή Σας νά διακονήσετε στον χώρο αυτό τά παιδιά!

Άφησα τελευταίο τήν άναπαλαίωση του Μητροπολιτικού Ναού του Άγίου Βασιλείου. Έργο τιάνιο, έργο δύσκολο, έργο άναγκαίο και πολύτιμο, πού έδωσε σ' αυτό τό καλλιμάρμαρο κομποτέχνημα ζωή για χρόνια και χρόνια! Όντως μέγα έπίτευγμα, πού και νά ήταν τό μοναδικό έργο του π. Άλεξάνδρου στή Μητρόπολη, θά έδειχνε τό μέγεθος του άνδρός! Έργο σφραγίδα! Έργο σήμα κατατεθέν τής πείρας και τής ποιότητάς του!

Νά μη ξεχάσω και τον Βρεφονηπιακό Σταθμό μαζί μέ τό Ίδρυμα Τυφλών πού πρόσφατα άπηρτίστη και τήν άνύστακτη φροντίδα του για τήν άνακαίνιση των Μαρτυρίων παλαιότερα του Έρεού Ναού του Νεομάρτυρος Δημητρίου και του Έρεού Ναού του Όσιομάρτυρος Παύλου πρόσφάτως, πού συνεχίζεται σήμερα στην Τρίπολη. Τί λέτε, δέν θά μείνη στην Ίστορία, όπως έμειναν τόσοι Δεσποτάδες, μέ τό ιδιαίτερο χαρακτηριστικό προσωνύμιο, ως Μαντινείας και Κυνουρίας Άλέξανδρος ο φιλόκαλος; Ύποστηρικτικό τής προσηγορίας του αυτής και ή άγάπη του για τή γνώση, τήν παιδεία, και τό συγγραφικό του αξιόλογο έργο. Μελετητής σοβαρός τής ιστορίας, γνωρίζει καλά λεπτομέρειες τής πορείας του Τόπου μας, τής Χώρας μας και κυρίως τής Άρκαδίας και τής πολυτρόπου μυθολογίας της. Έκπλήσσει πολλές φορές για τό βάθος και τίς λεπτομέρειες τής έντρυφήσεώς του σ' αυτά. Κόσμημα συγγραφικό και συλλεκτικό ή Ίστορία τής Έρεάς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας, οι μονογραφίες για τίς Έρες Μονές και Έρους Ναούς μας, ή καταγραφή και άναφορά του στον Έρο μας Κλήρο και τέλος τό υπέροχο πόνημά του για τον Έρο τουτο Μητροπολιτικό Ναό πού του χάρισε μέ άριστα και έπαινους τό Μεταπτυχιακό του στά όγδόντα του από Πανεπιστήμιο τής Κύπρου μας!

Και Δ') Ο δωρικός άσστηρά μωραϊτικός, ίσιος, δηλαδή λεβέντικος και ντόμπρος χαρακτήρας του Δεσπότη και Γέροντά μας!

Όλοι θαυμάσαμε τον Έεροκήρυκα π. Άλέξανδρο κάθε έβδομάδα από τό 1976 έως τό 1984 νά έπιστρέφη τήν Παρασκευή στην Τρίπολη από τό κλεινόν Άστυ, από τά Γραφεία τής Έρεάς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος πού διακονούσε στα Συνοδικά Δικαστήρια, για νά ιδή και νά φροντίση τό Ίδρυμά

του, νά αναπαύση τά πνευματικά του παιδιά καί τούς συνεργάτες του, νά διδάξη στά Κατηχητικά Σχολεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, νά καταγράψῃ τήν ἐβδομαδιαία ἐκπομπή του στόν Ραδιοφωνικό Σταθμό Τριπόλεως, ὥστε νά μεταδίδεται δι' αὐτοῦ σ' ὅλη τήν Πελοπόννησο, νά κάμῃ τήν περιοδεία του τήν Κυριακή τό πρωῖ, καί τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς στόν ἐδῶ Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό πού μᾶς φιλοξενεῖ νά ἀπευθύνη λόγο ἀγαθό στόν εὐλογημένο Λαό μας ἀπό τήν Κυριακή τοῦ Σπορέως μέχρι τήν Ε΄ Κυριακή τῶν Νηστειῶν ἐκάστου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους.

Τό ἀπογευματινό Κυριακάτικο κήρυγμα στήν Τριπολιτσά ἐγνώρισε δόξες καί μέρες λαμπρές κι ἔχει ἱστορία μεγάλη. Τό διακόνησαν μεγάλες ἐκκλησιαστικές προσωπικότητες. Ὁ π. Ἀλέξανδρος διεδέχθη στίς πτέρυγες τῆς περιστερᾶς τό 1968 τόν μεγάλο κι ἀνεπανάληπτο π. Σεραφεῖμ Ρόρη, πού θείῳ νεύματι ἀνήλθε στίς πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ, τόν νῦν πολυσέβαστο Μητροπολίτη Καρυστίας καί Σκύρου κ. Σεραφεῖμ, τόν πρῦτανη τοῦ τε ἄμβωνος καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τόν ὁποῖο ἡ Τρίπολη λάτρευε κυριολεκτικά. Καί ἡ διαδοχή ὑπῆρξε ἀπολύτως ἐπιτυχημένη. Ἐποχούμενος ὁ π. Ἀλέξανδρος στόν περίφημο σκαραβαῖο του, τό ἄσπρο κατσαριδάκι τῆς F.W., ὄργωσε τήν Ἀρκαδία κι ὄχι μόνο. Καί τό διατηρεῖ τοῦτο τό κομψό αὐτοκινητάκι μέχρι σήμερα, γιά νά ἀποβῆ σῆμα κατατεθέν καί τό ἄλλο ἐγώ του! Ἄραγε, πόσα χιλιόμετρα ἔχει διανύσει καί πόσες μηχανές ἔχει ἀλλάξει τοῦτο τό τετράτροχο;

Καί διερωτᾶται κανεῖς: ἀπό ποῦ ἀντλοῦσε τόση δύναμη ὁ Δεσπότης; Πῶς διεμορφώθη τόσο δωρικός, αὐστηρά ἐκκλησιαστικός, ἐκδηλα λεβέντικος καί μονοδιάστατα ντόμπρος ὁ χαρακτήρας του;

Τρεῖς ἦταν, κατά τή γνώμη τοῦ ὀμιλοῦντος, οἱ πηγές πού ἄρδευσαν πλουσιοπάροχα καί ἔπλασαν μοναδικά τόν χαρακτήρα του, πού, ναι, ἔγινε σημεῖο ἀντιλεγόμενο πολλές φορές κι ἔκανε ἄλλους νά τόν θαυμάσουν κι ἄλλους νά τόν παρεξηγήσουν, ἄλλους νά τόν λατρέψουν κι ἄλλους δηλητήριο κι ὄξος νά τόν ποτίσουν!

Πρῶτος σταθμός καί φύτρα πού ἔθρεψε τόν χαρακτήρα του ἡ ἀείμνηστη μητέρα του, ἡ κυρά Παναγιώτα. Αὐστηρή, στιβαρή, ἀποφασιστική, στύλος καί ἐδραῖωμα τοῦ σπιτιοῦ της κράτησε τό τιμόνι γερά στίς φουρτοῦνες πού βρῆκαν τό καράβι τῆς φαμελιάς της. Ἔδωσε στόν Δεσπότη μας πλούσιο τό μέταλλο γιά νά πυργώσει τόν ἔσω του κόσμο. Πιστή στόν Θεό, γύρευε τήν εὐχή τοῦ ἁγιο-Νικόλα τοῦ χωριοῦ της κι ἀκάθεκτη βιάδιζε! Ἀξιώθηκε νά ἰδῆ τό φτωχικό της νά στέφεται μέ μίτρα δεσποτική. Δέν θά λησμονήσω, ὅταν ἐκείνη ἐκοιμήθη κι ἔτρεξα νά τό ἀναγγεῖλω μέ τόν ἀείμνηστο π. Σωτήριο Ἀνδριανόπουλο στόν Σεβασμιώτατο πού -ἂν δέν μέ ἀπατᾶ ἡ μνήμη μου- λειτουργοῦσε στό Πέλαγος ἐκείνη τήν ἡμέρα, τήν ἀρχοντιά καί τήν ἀφοπλιστική ἀντιμετώπιση τοῦ μαντάτου αὐτοῦ. Μᾶς ἄφησε κατάπληκτους!

Δεύτερος σταθμός στήν πορεία τοῦ ἁγίου Μαντινείας, τό ὅτι ἀνδρώθηκε καί μαθήτευσε στά πόδια τοῦ ἀειμνήστου Γέροντός του Γερμανοῦ Ρουμπάνη. Πόσες φορές, σέ ὥρα σχόλης, δέν μᾶς ἔχει διηγηθῆ τήν πρώτη γνωριμία μαζί του! Γεροπλάτανος τῆς Ἱεραρχίας στά χρόνια του, ἀσκητικός, αὐστηρός περί τήν πίστη, λιτός ἄνθρωπος πού γινόταν θυσία γιά τό δίκαιο τῆς Ἐκκλησίας. Κι

ὅμως αὐτή ἡ ἀλύγιστη καί τρανή πατερίτσα ἦταν, καθ' ὁμολογίαν τοῦ Γέροντός μου, ἀειμνήστου π. Γεωργίου Τσιώλη, “ἓνα ἄκακο ἄρνιο”!

Καί τελευταῖος καί καθοριστικός σταθμός: τό ὅτι ὁ Δεσπότης μαθήτευσε παρά τούς πόδας τοῦ Μεγάλου ἐν Ἀρχιεπισκόποις Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Σεραφεῖμ. Λεβέντης ἄνθρωπος, φιλόπατρις, ἀτάραχος στίς φουρτοῦνες, καπετάνιος ζηλευτός, ντόμπρος στή συμπεριφορά, μέ ἀνδροπρεπές φρόνημα καί πρῶτος στή μάχη. Κράτησε γερά τό τιμόνι τῆς Ἐκκλησίας!

Ἀπ' αὐτούς ὁ Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἀλέξανδρος πῆρε τά στιμόνια καί τά ὑφάδια καί ὕφανε τή στόφα του!

Αὐστηρός, ναί! Μά, πεῖτε μου, ποιόν κληρικό τιμώρησε; ποιόν ἔδιωξε; ποιόν ἀπέλυσε; ποιόν ἐξουθένωσε; Ἀντίθετα μέ τήν ποιότητα τῆς διοικήσεώς του κραυγάζει μέ τόν Ἀββᾶ Ποιμένα: «Ἡμεῖς οὐκ ἐδιδάχθημεν σωματοκτόνοι, ἀλλά παθοκτόνοι!» Δηλαδή, στήν Ἐκκλησία «ἐμεῖς δέν διδαχθήκαμε νά εἴμαστε σωματοκτόνοι -νά πολεμᾶμε τό σῶμα καί τούς ἀνθρώπους- ἀλλά παθοκτόνοι, δηλαδή νά πολεμᾶμε τά πάθη», τήν ἁμαρτία καί ὄχι τόν ἁμαρτωλό!

Δέν εἶναι ὑποκριτής, ἀλλ' αὐτό πού θά πῆ ἢ θά ὑποσχεθῆ εἶναι νόμος, εἶναι κανόνας! Ἔνα κι ἓνα γιά τόν Ἀλέξανδρο κάνουν δύο, οὔτε λιγότερο, οὔτε περισσότερο, κι αὐτό δέν ἄρέσει, εἶναι παρεξηγήσιμο!

Εἶναι τελειομανής! Ναί! Μά μπροστά στό διασυρμό τοῦ ἀδελφοῦ σκεπάζει τά πάντα. Αὐτό πού ἔχει στόν νοῦ, αὐτό ἔχει καί στήν καρδιά, αὐτό καί στά χεῖλη! Κι αὐτό δέν ἄρέσει! Δέν ξέρει νά κάνη δημόσιες σχέσεις, ἀλλά τσεκουράτα θά πῆ ὅ,τι πιστεύει! Γιά τόν ἀναγκεμένο ὅμως καί τόν κατατρεγμένο γίνεται πατέρας καί θυσία, μιά καρδιά πού φλέγεται γιά τόν “ἄλλο”, ἓνα προσκύνημα πρὸς τούς ἀδελφούς μας πού σταυρώνονται, πιστεύοντας πῶς δέν προσκυνοῦμε οὐσιαστικά τούς ἀδελφούς μας πού σκεπάζουμε, ἀλλά τόν Θεό προσκυνοῦμε πού μᾶς ἀνέχεται κατά τόν ἀββᾶ Ἀπολλῶ καί μᾶς σκεπάζει!

Δέν γνωρίζει νά λειαινῆ τίς γωνίες στήν ἄσκηση τοῦ ἔργου του! Ναί! Ἀλλά, τί ἐκπληξῆ· αὐτός ὁ ἀδέκαστος κι ἀπαιτητικός δέν ἀπλώνει μόνο πάνω στά παιδιά του -ὅπως ἡ ὄρνιθα πάνω στους νεοσσούς της- τίς φτεροῦγες του, προσφέροντας θαλπωρή κι ἀσφάλεια, μά τί ἐκπληξῆ, ἀκόμη καί πάνω στόν ἑαυτό του μᾶς βάζει, καί κάνει τόν ἑαυτό του ἓνα εἶδος “παράδοξο ὄχημα” πάνω ἀπό ἔννοια, ἀπό τήν περίσσεια τῆς ἀγάπης του πρὸς ἐμᾶς, γιά νά μᾶς ὀδηγήσῃ σέ πρωτόγνωρα κι ἄρρητα πράγματα καί δυσανάβata ὕψη! Γιά κοιτάξτε ἀπόψε: ὁ πολυφίλητος ἀδελφός ἅγιος Πατρῶν κι ἡ ἀσημότης μου, δέν εἴμαστε ὅ,τι εἴμαστε ἐξ αἰτίας τοῦ Γέροντός μας; Μαζί στόν κατάλογο κι ὁ ἅγιος Ἰσπανίας κ. Πολύκαρπος, πνευματικό του ἀνάστημα!

Σεβασμιώτατε καί πολυσέβαστε μοι ἅγιε Γέροντα, ὁ Εὐάγριος ὁ ἐκ Πόντου γράφει: «Λέγεται ὅτι ὁ Θεός εἶναι φοβερός· κι ὅμως δέν γεννᾷ τόν φόβο θανάσιμου θηρίου ἢ μανιασμένου ἀνθρώπου! Καί τοῦτο γιατί ὁ Θεός εἶναι φῶς κι ὅσα ἀκολουθοῦν τό φῶς. Πῶς νά φοβηθοῦμε τό φῶς ἢ τή ζωή ἢ τήν ἀλήθεια ἢ τήν ἀνάσταση; Σάν κάποιος πού κατοικεῖ σέ ψηλές βουνοκορφές, καί λέγεται ὅτι φοβᾶται τό βουνό· δέν φοβᾶται τό βουνό, ἀλλά τρέμει μήπως τό χάσει! Ἔτσι κι ἐμεῖς, φοβόμαστε τόν Θεό, γιατί τρέμουμε μήπως ἐκπέσουμε ἀπό τό φῶς καί τή ζωή καί τήν ἀλήθεια, μήπως Τόν χάσουμε»!

Λοιπόν, Γέροντά μου, αναγνωρίζουμε ότι είστε για μᾶς ἕνα δῶρο Θεοῦ, ἕνα κομμάτι γῆς μεταμορφωμένο σέ “ἐκκλησιαστικό ἄνθος”!

«Καί στ’ ἄνθος
κρυμμένη μέλισσα
ὁ Θεός»! (B. Μουστάκης)

Σᾶς χαιρόμαστε καί τό μόνο πού φοβόμαστε εἶναι νά μή χάσουμε τή θαλπωρή τῶν πτερύγων σας, τή θαλπωρή τοῦ σεπτοῦ Γέροντός μας, ἀγίου Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἀλεξάνδρου, τοῦ ντόμπρου, λεβέντη καί φιλόκαλου Δεσπότη μας!

Πολλά Σας τά ἔτη!